

## ИСТОРИЈА ОПШТЕ КЊИЖЕВНОСТИ 5

Предавач: проф. др Вук Петровић

Тип курса: једносеместрални, обавезни, ЕСПБ: 3.

### ОБАВЕЗНА ПРИМАРНА ЛИТЕРАТУРА:

Биргер, *Ленора*

Гете, лирика: химна (*Прометеј, Ганимед, Мухамед, Божанско, Границе човечанства*); балада (*Краљ вилењака, Копач блага, Бог и бајадера*); елегија (*Римске елегије*)

Гете, *Патње младога Вертера*

Гете, *Године учења Вилхелма Мајстера*

Гете, *Ифигенија у Тавриди*

Гете, *Фауст*, оба дела

Шилер, *Разбојници*

Шилер, *Дон Карлос*

Шилер, *Валеништајн*, трилогија

Шилер, лирика (*Богови Грчке*); химна (*Радости*); балада (*Ибикови ждралови, Поликратов прстен*)

Новалис, *Химне ноћи*

Новалис, *Хајнрих фон Офтердинген*

Хелдерлин, лирика (*Спомен, У љупком плаветнику*); хексаметарска песма (*Архипелаг*); химна (*Једини*); елегија (*Хлеб и вино*)

Хелдерлин, *Хиперион*

Клајст, *Михаел Колхас*

Хофман, *Златни ћуп*

Вордсворт, лирика (*Мој дух забрави дубок сан*); балада (*Нас је седморо*); поема (*Поновна посета Тинтернској опатији*)

Колриџ, балада (*Песма о старом морнару, Кублај-кан*)

Блејк, лирика (избор песама из збирке *Песме невиности и искуства; Видех црквицу сву од злата*)

Бајрон, *Ходочашће Чајлда Харолда*

Бајрон, *Дон Жуан*

Жуковски, Батјушков, Рилејејев, избор из лирике (извори у антологијама руске поезије)

Пушкин, *Евгеније Оњегин*

Пушкин, балада (*Песма о мудрому Олегу, Младожења, Утопљеник*); поема (*Цигани, Бронзани коњаник*); трансценденталне песме („Пророк“, „Демон“, „Песник“, „Арион“, „Анђео“)

Љермонтов, балада (*Трска*); поема (*Демон*); трансценденталне песме („Пророк“, „Песник“, „Анђео“)

Додатна примарна литература:

немачка романтичарска бајка и сродна проза (Тик, *Плави Екберт*; Фуке, *Ундина*; Шамисо, *Чудесна повест Петра Шлемила*; Хофман, *Дон Жуан*)

Вордсворт, *Ода о наговештајима бесмртности*

Колриџ, *Кристабел*

Китс, ода (*Ода грчкој урни, Ода славују*)

Шели, ода (*Ода западном ветру*); сонет (*Озимандијас*)

Пушкин, „мала трагедија“ (*Камени гост; Моцарт и Салијери*)

Ж. де Нервал, *Аурелија*

Леопарди, *Песме и проза*

Секундарна литература:

1. Fris Martini, *Istorija nemačke književnosti*, Beograd, Nolit, 1971.
2. *Njemačka književnost 1*, Sarajevo / Beograd, Svjetlost / Nolit, 1979.
3. *Njemačka književnost 2*, Sarajevo / Beograd, Svjetlost / Nolit, 1987.
4. Ranka Kuić, *Antologija engleske romantičarske poezije*, Beograd, Naučna knjiga, 1986.
5. *Engleska književnost II*, Sarajevo / Beograd, Svjetlost / Nolit, 1983.
6. *Руска књижевност 1*, Сарајево / Београд, Свјетлост / Нолит, 1976.
7. *Руска књижевност 2*, Сарајево / Београд, Свјетлост / Нолит, 1978.
8. Јуриј Ман, *Поетика руског романтизма*, Нови Сад – Сремски Карловци, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2019.
9. Витомир Вулетић, *Руска књижевност 19. века*, Београд, Научна књига, 1976.
10. Frančesko De Sanktis, *Povijest talijanske književnosti*, Zagreb, Matica hrvatska, 1955.
11. *Francuska književnost 2*, Sarajevo / Beograd, Svjetlost / Nolit, 1978.

12. Vilhelm Diltaj, „Gete i pesnička fantazija“, „Novalis“, „Fridrih Helderlin“, *Doživljaj i pesništvo*, Novi Sad, Orpheus, 2004.
13. Emil Štajger, „Lirski stil: evokacija“, „Fridrih Helderlin: tri ode“, „Rimske elegije“, *Umeće tumačenja*, Beograd, Prosveta, 1978.
14. Käte Hamburger, „Balada i njen odnos prema pjesmi slike i pjesmi uloge“; “Roman u pismima”, *Logika književnosti*, Beograd, Nolit, 1976.
15. Зоран Глушчевић, *Путеви хуманитета*, том 1– 2, Београд, Просвета, 1965.
16. Вук Петровић, *Шарени одсјай: немачка романтична поетика симбола и Гетеов Фауст*, Београд, Филолошки факултет, 2018.
17. Вук Петровић, „Митопоетика будућности код јенских романтичара“, *Folia linguistica et litteraria*, Институт за језик и књижевност, Филолошки факултет Никшић, бр. 46, 2023, стр. 219–246.
18. Мiodrag Loma, „Poslednje verzije Helderlinovih himni Hristu“, str. 109–154, *PH5 – godišnjak za poetička i hermeneutička istraživanja*, Beograd, 2001.
19. Миљан Мојашевић, *Хелдерлин: прилог проучавању класичне немачке књижевности*, Београд, Научна књига, 1960.
20. Волфганг Кајзер, „Јединствен стил (Ofterdingen)“, *Језичко уметничко дело*, Београд, СКЗ, 1973.
21. Волфганг Кајзер, *Гротескно у сликарству и песништву*, Нови Сад, Светови, 2004.
22. Robert Pen Voren, „Pesma čiste imaginacije“, u: *Umetnost tumačenja poezije*, Beograd, Nolit, 1979.
23. *Формалисти о Пушкину*, Београд, Терсит, 1994.
24. *Eseji o Puškini i Ljermontovu*, Zagreb, Matica hrvatska, 1950.
25. Roman Jakobson, „Кип у Пушкиној симболици“, *Ogledi iz poetike*, Beograd, Prosveta, 1978.

**Тематске јединице:**

1. Општа својства европских романтизама, историјски контекст, спрега с идеализмом и однос према класицизму, рационализму и просвећености.
2. Sturm und Drang – општа својства покрета; штурмундранговска драма (Герстенберг, Ленц, Клингер, Вагнер).
3. Sturm und Drang – Гетеова и Шилерова младалачка дела; Гетеова поезија, епистоларни роман; Гетеова и Шилерова драма.
4. Вајмарска класика – зреле фазе Гетеовог и Шилеровог стваралаштва; Гетеов образовни роман и елегија; Гетеова и Шилерова класична драма и балада.
5. Поетика позних Гетеових дела; *Фауст*.
6. Зрели немачки романтизам, поезија и проза – Хелдерлин, Новалис, Клајст, Хофман.
7. Прва фаза енглеског романтизма – Блејк, Вордсворт, Колриџ; лирика; форме баладе и поеме.
8. Генерација млађих енглеских романтичара – Бајрон, Китс, Шели; наративна драма и поема; сатиричка поема / роман у стиху; романтичарска химна.
9. Руски сентиментализам и преромантизам, ситуација у руској поезији и прози пре Пушкина.
10. Бајронизам у руској књижевности.
11. Пушкиново стваралаштво; балада, поема, роман у стиху.
12. Љермонтовљева поезија и проза.
13. Ране Гогољеве приповетке.
14. Француски романтизам – Иго; италијански романтизам – Леопарди, Манцони.

### **Теме за писмени испит из Историје опште књижевности 5**

1. Појам романтизма.

2. Драма Sturm und Drang-a.
3. Гетеово стваралаштво у периоду Sturm und Drang-a.
4. Гетеова лирика.
5. Гетеов образовни роман и романтична реакција.
6. Гетеов *Фауст*.
7. Шилерова драма.
8. Вајмарска класика.
9. Новалисове химне.
10. Хелдерлинова поезија.
11. Опште одлике немачке романтичне прозе.
12. Новалисов и Хелдерлинов роман.
13. Клајстова и Хофманова приповетка.
14. Лирика у првој генерацији енглеских романтичара.
15. Лирика у другој генерацији енглеских романтичара.
16. Бајронизам.
17. Француска романтична проза.
18. Поема у руском романтизму.
19. Опште одлике руске романтичне поезије.
20. Лирика Пушкина и Љермонтова.
21. Проза Љермонтова.
22. Гогољеве ране приповетке.
23. Романтично митотворство.
24. Романтична балада.

25. Романтична химна.
26. Романтични историјски роман.
27. Романтична бајка.
28. Романтични роман у стиху.
29. Романтична фантастична приповетка.
30. Романтична историјска драма.
31. Романтични књижевни јунак.
32. Однос реалног и иреалног у романтичној књижевности.